

Datu Orokorrak

Irakasgaia: **MUSIKA KLASIKOAREN HISTORIA ETA ESTETIKA**

Titulazioa: ENTRETENIMENDUAREN INDUSTRIARAKO MUSIKA ETA SOINU EKOIZPEN
GRADUA

Mota: OINARRIZKOA

ECTS kredituak: 6 ECTS

Maila: 1.

Denbora-banaketa: sei hilekoa: 1. SEIHILEKOA

Hizkuntza: GAZTELANIA

Irakasle-taldea: Norberto Bayo Maestre

Irakasgaiaren aurkezpena:

Jatorritik XIX. mendera arteko mugimendu musikalak, haien ezaugarri estilistiko eta formalak eta testuinguru historiko, politiko eta sozialetan dituzten inplikazioak ezagutzea. Helburua da musika klasikoaren gaineko gaitasun kritikoa eta musikaren bilakaerari eta eraldaketari buruzko ikuskera sustatzea, gizakiaren kulturaren elementu egituratzaile gisa.

Datu espezifikoak

Prestakuntza- eta ikaskuntza-prozesuaren emaitzak (PIE)

Edukiak (EDU)	I1	Musika-hizkuntza klasikoen eta garaikideen ezaugarri formalak eta estilistikoak identifikatzea.
	I2	Genero desberdinak elkarren artean alderatzea, soinu-ezaugarriak sormenez eta diziplinen artean aplikatzeko musika-ekoizpenean.
Gaitasunak (GAI)	R5	Musika- eta soinu-ekoizpenean eta horren hizkuntza eta adierazpenetan egiten diren zereginetara buruz hausnartuko duten ikerketak garatzeko beharrezkoak diren tresnak eta ezagutzak erabiltzea.
	R7	Musika- eta soinu-ekoizpenaren arloan modu berritzailean ikertzea, bai praktikan, bai teoriarik.
Trebetasunak (T)	E4	Musika- eta soinu-produkzioaren prozesu teknikoak eta artistikoak antolatzea.
	E5	Musika- eta soinu-praktikak kontrastatzea, generoak eta hizkuntzak identifikatuta.

Irakasgaiaren Edukia*

Irakaskuntza Gidaliburua 2024/25 ikasturtea

1. Erdi Aroa. Kantu gregorianoa.
 - 1.1. Erdi Aroa: Gizartea, pentsamendu eta estetika erromanikoa arteetan.
 - 1.2. Erdi Aroko musika liturgikoa: kantu anbrosianoa eta kantu gregorianoa.
 - 1.3. Musika profanoa: Jatorria eta ezaugarriak.
 - 1.4. Polifonia: sorrera, Organum, Discantus kategoriak, neurketa eta eboluzioa; Notre Dameko Eskola; Ars Antiqua eta Ars Nova; Minnesänger eta Meistersinger.
2. Errenazimentua, musika eta estetika.
 - 2.1. Arteak Errenazimentuan eta musikarekin duten harremana.
 - 2.2. Eskola franko-flandestarra.
 - 2.3. Errenazimentua Italian. Madrigala.
 - 2.4. Errenazimentua Espainian. Musika profanoa. Musika instrumentala.
 - 2.5. Genero polifoniko sakroak eta profanoak.
 - 2.5.1. Veneziar Eskola, Erromatar Eskola eta Errenazimentua Ingalaterran eta Frantzia.
 - 2.5.2. Lehen musika-forma garrantzitsuen sorrera: Meza, madrigala, motetea, musika instrumentala.
3. Barrokoa, baxu jarraituaren eta tonu-sistemaren agerpena. Barroko goiztiarra, ertaina eta berantiarra.
 - 3.1. Barrokoaren ezaugarri orokorrak arteetan eta musikan.
 - 3.2. Ondo tenperatutako klabea.
 - 3.3. Baxu jarraitua.
 - 3.4. Orkestra barrokoa.
 - 3.5. Barrokoko musika-formak: Instrumentalak: Suitea, sonata eta kontzertua; bokalak: Opera, Kantata, Oratorioa eta Pasioa.
 - 3.6. Eskola handiak eta konpositoreak: Barroko ingelesa (Henry Purcell); barroko italiarra: Antonio Vivaldi; Frantziako barrokoa (Jean-Baptiste Lully); Alemaniako barrokoa (Johann Sebastian Bach, Georg Friedrich Haendel).
4. Klasizismoa. Orkestraren sorrera eta musika-forma berriak.
 - 4.1. Klasizismoa definitzen duten ezaugarri musikalak eta estetikoak.
 - 4.2. Aldi klasikoko soinu-baliabideak. Orkestra sendotzea.
 - 4.3. Aldi horren bereizgarri diren musika-formak: Sinfonia, Sonata Allegroa, Hari laukotea, Kontzertua.
 - 4.4. Barrokoan nagusi diren formak: Oratorioa, Mezak.
 - 4.5. Opera: Christoph Willibald Glucken erreforma.
 - 4.6. Klasizismoko konpositore garrantzitsuak: Joseph Haydn; Wolfgang Amadeus Mozart; Ludwig von Beethoven.
5. Erromantizismoa. Pianoa agertzea. Sinfonia. Nazionalismoa, kontzeptua eta konpositore nagusiak.

Irakaskuntza Gidaliburua 2024/25 ikasturtea

- 5.1. Musikariaren lan posizioa XIX. mendean.
- 5.2. Erromantizismoaren kontzeptualizazioa lehen etapan. Ezaugarri musikal eta estetikoak.
- 5.3. Erromantizismoaren berezko forma musikalak lehen etapan: pianorako musika; pieza txikiak (balada, nokturnoak, scherzoak, preludioak, improntus); ahots-musika (lieder).
- 5.4. Lehen etapako konpositoreak: Franz Schubert, Felix Mendelssohn, Frederich Chopin, Robert Schumann, Musika Programatikoa, Hector Berlioz.
- 5.5. Bigarren etapako konpositoreak.
 - 5.5.1. Frantziako eskola: Hector Berlioz, Frédéric Chopin, Franz Liszt.
 - 5.5.2. Italiako eskola: Giachino Rossini, Vincenzo Bellini, Gaetano Donizetti, Giuseppe Verdi eta George Bizet.
 - 5.5.3. Erromantizismoaren bilakaera: Richard Wagner.
- 5.6. Poema Sinfonikoa.
- 5.7. Posterromantizismoa: Gustav Mahler eta Richard Strauss.
- 5.8. Eskola nazionalistak.
 - 5.8.1. Errusia: Mijail Glinka; El grupo de los cinco; Alexander Borodin; Nicolai Rimsky-Korsakov; Modest Mussorgsky; Mili Balakiev; Cesar Cui; Sergei Rachmaninov; Piotr Txaiovski.
 - 5.8.2. Espainia: Isaac Albeniz, Enrique Granado eta Manuel de Falla.
 - 5.8.3. Frantzia: Camille Saint-Saenz, Gabriel Fauré, Maurice Ravel.
 - 5.8.4. Beste eskola batzuk; Anton Dvorak eta Edvard Grieg.

(* Garatutako edukia eskuragarri dago Unibertsitateko Campus Birtualean argitaratutako irakasgaiaren irakaskuntza-programazioan)

Irakaskuntza-metodologiak eta prestakuntza-jarduerak

Irakasgai honetan erabilitako irakaskuntza-metodologiak honako hauek dira:

IM1	Azalpenezko metodoa
IM2	Kasu-azterketak
IM3	Arazoetan oinarritutako ikaskuntza
IM4	Proiektuetan oinarritutako ikaskuntza
IM5	Ikasketa kooperatiboa
IM6	Tutoretzak

Irakasgai honetan erabilitako prestakuntza-jarduerak honako hauek dira:

Irakaskuntza Gidaliburua

2024/25 ikasturtea

Prestakuntza-jarduerak	Aurreikusitako orduak	presentzialtasuna (%)
PJ1: Klase teorikoa	15	100
PJ2: Praktika-klasea	25	100
PJ3: Lanak egitea (banakakoak eta/edo taldekoak)	30	20
PJ4: Tutoretzak (banakakoak eta/edo taldekoak)	3	50
PJ5: Ikasketa independentea eta ikaslearen lan autonomoa	75	0
PJ6: Ebaluazio-probak	2	100
Guztira	150	

Ebaluazioa: Ebaluazio-sistemak eta -irizpideak

Irakasgai honetan honako ebaluazio-sistema hauek erabili dira:

Izendapena	Gutx. hazt.	Gehi. hazt.
ES1 Ikaslearen bertaratzea eta parte-hartzea ebaluatzea	5	15
ES2 Lanen ebaluazioa	20	40
ES3 Ebaluazio- eta/edo azterketa-probak	30	60

Ikasleak bi ebaluazio-modalitate ditu irakasgaia gainditzeko:

- Etengabeko ebaluazioa, urtean 2 deialditan: ohikoa eta ezohikoa.
- Ebaluazio bakarra, urtean bi deialdirekin.
- EUNEIZ Unibertsitatean, ebaluazio jarraitua (irakasleek definitutako irakasgaiaren jardura ebaluagarrien batez besteko haztatua) funtsezko ebaluazioa da, baina EUNEIZek ebaluazio bakarra egiteko aukera ematen dio ikasleari (azterketa bakarra).
- Ezin da aldatu ikasturtean zehar ikasleak aukeratutako ebaluazio-modalitatea (jarraitua

Irakaskuntza Gidaliburua 2024/25 ikasturtea

izadetik bakarra izatera).

- Ebaluazio bakarraren modalitatea baliatu nahi duen ikasleak hori **justifikatzen** duen idazki formal bat eskatu beharko die irakasgaiaren ardura duten irakasleei eta tituluaren koordinazioari, ikasturtea hasten den lehenengo bi asteetan.
- Ikaslearen % 80 eskola presentzialetara joaten ez bada, ezingo da ohiko deialdira aurkeztu eta automatikoki ezohiko deialdira igaroko da.
- Hutsegiteak irakasgaiaren ardura duen irakasleari justifikatu behar zaizkio, astebeteko epean gehienez ere. Egiaztagiri ofiziala posta elektronikoz aurkeztu beharko zaio irakasle arduradunari.
- Salbuespen gisa, irakasgaiaren arduratzen den irakasleak beste irizpide osagarri batzuk ere erabili ahal izango ditu, hala nola ikaslearen parte-hartzea, jarrera, jardun- eta aprobetxamendu-maila eta abar, ikasleak deialdi arruntean jarraitzeko aukera izan dezan, baldin eta gutxienez bertaratzea % 70etik gorakoa bada.
- Ikaslea ezohiko ebaluaziora joango da BAKARRIK suspenditutako zatiekin.
- Irakasgaiaren kalifikazio-sistemak 1125/2003 Errege Dekretuan ezarritakoari jarraitzen dio, eta lortutako emaitzak 0tik 10era bitarteko zenbakizko eskalari jarraituz kalifikatuko dira, dezimal baten adierazpenarekin.
 - 0-4,9: Gutxiegia (GT).
 - 5,0-6,9: Nahiko (NK).
 - 7,0-8,9: Oso ongi (OO).
 - 9,0-10: Bikain (BI)
- «Ohorezko matrikula» aipamena 9.0 edo gehiagoko kalifikazioa lortu duten ikasleei eman ahal izango zaie. Kopurua ez da izango dagokion ikasturtean ikasgai batean matrikulatutako ikasleen ehuneko bost baino handiagoa, matrikulatutako ikasleen kopurua 20tik beherakoa denean izan ezik; kasu horretan, «Ohorezko Matrikula» bakarra eman ahal izango da.
- Ebaluazio-jarduerarik egiten ez duen ikasle matrikulatua ez-aurkeztutzat (EA) joko da.
- Idatzizko ebaluazio-jardura orok (lanak, azterketak...) ortotipografia-hutsegiteak hartuko ditu kontuan azken kalifikazioan.
- Plagioa debekatuta dago, bai lanetan, bai azterketetan; antzemanek gero, kalifikazioa gainditu gabe geratuko da. Gainera, campus birtualaren bidez entregatutako lanak Turnitin tresnak aztertuko ditu:
 - Irakasleak % 20 eta % 30 arteko antzekotasun-indizea duten txostenak berrikusiko ditu, plagio-iturri posibleak aztertzeko eta justifikatuta dauden ebaluatzeko.

Irakaskuntza Gidaliburua 2024/25 ikasturtea

- Irakaslearen analisia egin ondoren, % 30etik gorako antzekotasun-indizea duen edozein lan ez da ebaluatuko.

Bibliografia eta ikasteko beste baliabide batzuk

Oinarrizko Bibliografia

- Andrés, R. (2020). Filosofía y consuelo de la música. Acantilado.
- Beer, A. (2016). Armonías y suaves cantos. Las mujeres olvidadas de la música clásica. Acantilado.
- Trías, E. (2007). El canto de las sirenas. Argumentos musicales. Galaxia Gutenberg.
- Trías, E. (2010). La imaginación sonora. Argumentos musicales. Galaxia Gutenberg.

Bibliografia Osagarria

- Anonymous (2009). Grove concise dictionary of music. Music Library Association.
- Carreras López, J. J. y Marín, M. (2004). Concierto barroco: Estudios sobre música, dramaturgia e historia cultural. Universidad de La Rioja.
- Dalhaus, C. (1997). Fundamentos de la historia de la música. Gedisa.
- Fubini, E. (2001). Estética de la música. A. Machado Libro.
- Fubini, E. y Román de la Calle (1999). El romanticismo: Entre música y filosofía. U de Valencia.
- Fubini, E. y P. de Aranda (1999). La estética musical desde la antigüedad al siglo XX. Alianza.
- Garbini, L. (2009). Breve historia de la música sacra. Alianza.
- Grout, D. J., Palisca C. V. (1993). Historia de la música occidental. Alianza.
- Halffter, C., López de Osaba, P. y Marco, T. (1976). Historia de la música. Universidad Nacional de Educación a Distancia.
- Jouve-Martín, J. R. (2010). Literatura, música e historia: La conquista de México en la ópera Montezuma (1755) de Federico II y Carl Heinrich Graun. Bulletin of Hispanic Studies 87: 203-20.
- López, J. M. (2011). Breve historia de la música. Nowtilus.
- Meyer, L. B. (2000). El estilo en la música: Teoría musical, historia e ideología. Pirámide.
- Nieremberg, J. E. (2004). Oculta filosofía. Razones de la música en el hombre y la naturaleza.

Irakaskuntza Gidaliburua

2024/25 ikasturtea

Acantilado.

- Rühle, V. (1997). En los laberintos del autoconocimiento: el Sturm und Drang y la Ilustración alemana. Akal.
- Salazar, A. (1994). Conceptos fundamentales en la historia de la música. Alianza.
- Sopena Ibáñez, F. (1978). Historia de la música: En cuadros esquemáticos. Ediciones y Publicaciones Españolas.
- Tarasti, E. (2008). Los signos en la historia de la música. Historia de la semiótica musical. Tópicos Del Seminario.
- Tellez, J. L. (2021). Música de las esferas. Fórcola.

Gomendatutako Beste Ikaskuntza-baliabide Batzuk

- All Music: Norton Recorded Anthology of Western Music, Vol. 1: Ancient to Baroque, <https://www.allmusic.com/album/norton-recorded-anthology-of-western-music-vol-1-ancient-to-baroque-mw0001876088>
- All Music: Norton Recorded Anthology of Western Music, Vol. 2: Classic to Romantic, <https://www.allmusic.com/album/norton-recorded-anthology-of-western-music-vol-2-classic-to-romantic-mw0001584935>
- Germer, M. (2001). *The new grove dictionary of music and musicians*, <https://archive.org/details/dictionaryofmusi0002unse/page/n3/mode/2up>